

การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารพัดพหุปรัชญาการศึกษา
ของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวอุไร ดิษฐลักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-386-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013081

i 10294557

A SURVEY OF CONCEPTS AND PRACTICES CONCERNING THE
ESSENCE OF BUDDHIST PHILOSOPHY OF EDUCATION OF
ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS
UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Urai Disthalucksana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-386-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสารัตถพุทธรูปรัชญา
การศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวอุไร ชินฐลักษณะ

ภาควิชา

สารัตถศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรามัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารินทร์ มาศกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

อุไร ดิษฐลักษณ์ : การสำรวจแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษา
ของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (A SURVEY OF
CONCEPTS AND PRACTICES CONCERNING THE ESSENCE OF BUDDHIST PHILOSOPHY
OF EDUCATION OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS UNDER
THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา
: อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน, 454 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะหาข้อสรุปลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมา
สร้างเป็นเครื่องมือสำหรับศึกษาแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาในปัจจุบัน แนวคิดใน
อุดมคติและแนวคิดที่เป็นไปได้ในอนาคต และเปรียบเทียบแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษา
ของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปลัทธิพุทธปรัชญาการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ 13 ด้าน คือ ความหมาย
ของการศึกษา ความมุ่งหมายของการศึกษา ธรรมชาติของมนุษย์ พุทธญาณวิทยา กระบวนการของการศึกษา
โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครู นักเรียน วิธีสอน หลักสูตรและ
การวัดผลและประเมินผล และพบว่าผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา มีแนวคิดและการปฏิบัติโน้มไป
ทางพุทธปรัชญาการศึกษาสูงที่สุด มีแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาในอุดมคติและแนวคิดที่เป็นไปได้ใน
อนาคตสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญสูงที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญา
การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และหลักสูตร

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

URAI DISTHALUCKSANA : A SURVEY OF CONCEPTS AND PRACTICES CONCERNING THE ESSENCE OF BUDDHIST PHILOSOPHY OF EDUCATION OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : CHUMPOL POOLPATARACHEWIN, Ph.D. 454 pp.

This research study is aimed at getting the summation of the essence of the Buddhist philosophy of education from the experts in order to develop an instrument for the study of contemporary, ideal, as well as future potential concepts and practices of the Buddhist philosophy of education and comparing concepts and practices of the Buddhist philosophy of education of the elementary school administrators and instructors under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

The first part of this research findings revealed 13 aspects of the essence of Buddhist philosophy of education concensused by the experts. They are meaning of education, objective of education, human nature, Buddhist epistemology, education process, school, administrator, relation between teachers and students, teacher, student, teaching method, curriculum, and measurement and evaluation.

It was also found that those elementary school administrators and instructors commanded the highest concepts and practices on the Buddhist philosophy of education. They possessed the ideal and future potential concepts on Buddhist philosophy of education which corresponded mostly with those of the experts. Furthermore, the administrators and instructors were found no significant difference at the level of .05 on every aspect of the concepts of the Buddhist philosophy of education, whereas they showed different practices on Buddhist philosophy of education, on the aspects of administrator, relation between teachers and students, and curriculum at the statistical significance of .05 level.

ภาควิชา สํารตถศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติต *Ph. N. W. S. M.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Ph. W. S. M.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์
ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำที่เป็น
ประโยชน์ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด และเนื่องจากการ
วิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และบัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

ขอ鳴謝และกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรายชื่อใน
ภาคผนวกซึ่งได้กรุณาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และตรวจแก้ไขแบบสอบถามเพื่อความ
ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระราชมุนี ได้ช่วยตรวจ
แก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการสรุปสารัตถภาพของปรัชญาคำศึกษา ผู้วิจัยขอ鳴謝ท่าน
ด้วยความเคารพและศรัทธายิ่ง กราบขอบพระคุณศาสตราจารย์กิตติคุณลินจี่ หะวานนท์
อาจารย์วสิน อินทสระ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบ
พระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณะครู-อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ
และเพื่อน ๆ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

อุไร คิษฐลักษณ

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๗
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	13
สมมติฐานของการวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	13
ข้อตกลงเบื้องต้น	15
วิธีดำเนินการวิจัย	16
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	19
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	20
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
ตอนที่ 1 ความหมายของปรัชญาการศึกษาและลัทธิปรัชญาการศึกษา 5 ลัทธิ (พิพัฒนาการนิยม อรรถนิถาภิธานนิยม ปฏิรูปนิยม สารัตถนิยม นිරันตรนิยม)	24
ตอนที่ 2 สารัตถพิุทธปรัชญาการศึกษา	58
ตอนที่ 3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการศึกษา	184
3 วิธีดำเนินการวิจัย	195
ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	195
เลือกและติดต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านพุทธปรัชญาการศึกษา	196

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	196
	หาข้อสรุปสารัตถ์ของพุทธปรัชญาการศึกษา	196
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	197
	กลุ่มตัวอย่าง	200
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	204
	วิเคราะห์ข้อมูล	207
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	208
	ตอนที่ 1 ข้อสรุปสารัตถ์ของพุทธปรัชญาการศึกษา	210
	ตอนที่ 2 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	213
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการ ศึกษาในอุดมคติ และแนวคิดที่เป็นไปได้ใน อนาคตของผู้บริหารและอาจารย์	225
	ตอนที่ 4 เปรียบเทียบแนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับ พุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามลัทธิปรัชญาในแต่ละด้าน จำแนกตาม แต่ละด้านของพุทธปรัชญาการศึกษา และจำแนก ตามตัวแปรอิสระ	251
5	สรุป และอภิปรายผล	317
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	317
	สมมติฐานในการวิจัย	317
	วิธีดำเนินการวิจัย	318
	สรุปผลการวิจัย	320
	อภิปรายผล การวิจัย	327

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอนะ	381
บรรณานุกรม	383
ภาคผนวก	401
ประวัติผู้เขียน	454

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน	202
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนในสภาพที่สมบูรณ์ จำแนกตามโรงเรียน	204
3	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ	214
4	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	215
5	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา	217
6	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	218
7	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสังกัดกลุ่มวิชา	220
8	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นฐานความรู้ทางพุทธศาสนา	222
9	แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่ตั้งโรงเรียน(ในเขตวัดหรือนอกเขตวัด)	224
10	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิ	225

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงค่าความถี่และร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิ	227
12	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละด้าน	229
13	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละด้าน	231
14	แสดงค่าความถี่และร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละด้าน	233
15	แสดงค่าความถี่และร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละด้าน	235
16	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามด้าน	238
17	แสดงค่าความถี่และร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามด้าน	240
18	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาในอุดมคติของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวเลือกพุทธปรัชญาการศึกษา	243

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาที่เป็นไปได้ในอนาคตของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวเลือก พุทธปรัชญาการศึกษา	245
20	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาในอุดมคติของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามค่าน	246
21	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาในอุดมคติของอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามค่าน	247
22	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาที่เป็นไปได้ในอนาคตของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามค่าน	248
23	แสดงค่าความถี่และร้อยละของแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาที่เป็นไปได้ในอนาคตของอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามค่าน	249
24	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละค่าน	252
25	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลัทธิในแต่ละค่าน	254

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน	257
27	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้ บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้าน	259
28	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศในแต่ละด้าน	262
29	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้ บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามเพศในแต่ละด้าน	264
30	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุในแต่ละด้าน.....	266
31	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้ บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามอายุในแต่ละด้าน	271
32	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาในแต่ละด้าน	276
33	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้ บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ มหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาในแต่ละด้าน	279

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละด้าน	282
35	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละด้าน	287
36	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสังกัดกลุ่มวิชาในแต่ละด้าน	292
37	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสังกัดกลุ่มวิชาในแต่ละด้าน	297
38	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นฐานความรู้ทางพุทธศาสนาในแต่ละด้าน	302
39	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพื้นฐานความรู้ทางพุทธศาสนาในแต่ละด้าน	305
40	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่ตั้งโรงเรียน (ในเขตวัดหรือนอกเขตวัด) ในแต่ละด้าน	308
41	เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับพุทธปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่ตั้งโรงเรียน (ในเขตวัดหรือนอกเขตวัด) ในแต่ละด้าน	311